

Optegnelser om Slægten Harbou eller Hardebou

navnlig i det 17. og 18. Aarhundrede.

Ved Kapitain **H. W. Harbou.**

(Fortsættelse.)

Angaaende den nyere Slægts Genealogi fremsættes først nogle orienterende Bemærkninger: Den langelske Linie, der som tidligere berørt, er den eneste der fortsætter sig udover det 17. Aarhundrede, deler sig ved Udgangen af dette i to nye Linier — eller rettere i tre, men den yngstes Spor har jeg, foreløbig idetmindste, maattet opgive at forfølge. Af de andre to levede den ældre i Norge og uddøde i Begyndelsen af dette Aarhundrede; den yngre delte sig atter i tre, af hvilke de to, der endnu blomstre, i det her omhandlede Tidsrum have været knyttede til Danmark og Hertugdømmerne, medens den tredie, den yngste, kom til Norge og uddøde noget før den ældre Hovedlinie.

Generation IX.

Christian Harbous og Else Thermos Børn.

Otto Harbou var, som vi have set af hans Testamente, født paa Nygaard den 17. Mai 1659 og opdraget i Hjemmet, indtil han 16 Aar gammel indtraadte som Gefreiter-Korporal i Feltherrens Regiment. Efter med dette at have deltaget i Beleiringen af Wismar blev han den 10. Marts 1676 udnævnt til Fændrik og med endel andre Officerer sendt til Norge, hvor han fik Ansættelse ved sin Moders Søskendebarns, Oberstlieutenant (Christian Vinds Kompagni af Smaalenske Infanteriregiment¹). Han blev her Sekondlieutenant 1678 og, efter i Aarene 1680—82 at have gjort en Reise til Nederlandene og Frankrig, Premierlieutenant 1683. Den 23. November 1690 blev han som Kapitain réformé forsat til Agershusiske Infanteriregiment, hvor han 1792 blev Chef for Numedals og Sandsværs Kompagni og tjente i 26 Aar. Han søgte saa om sin Afsked — naturligvis paa Tydsk, skjøndt dette

¹) Sjæl. Krigskommissær Chr. Andersens Regnskab 1675—76 (Geh.-Ark.).

rigtignok var derefter: han havde „im forigen Krieg vor Bahuus eine swere Blessure bekommen im Brust und in diesem letzten Winter Campagne von die penetrante Kälte einen harten Anstoß gekriecht“, og bad nu om Tilladelse til at afstaa sit Kompagni til sin ældste Søn, der saa vilde overlade Faderen den halve Gage, hvorimod denne vilde give Afkald paa Pension af Kvæsthuskassen¹⁾. Ansøgningen blev bevilget under 25. December 1716. Otto Harbou døde den 3. Juli 1723. Samme Aar, han døde, havde han en Proces ved Overhofretten paa Agershus contra en vis Christen Jacobsen Braatten²⁾.

Den 22. Februar 1692 havde han paa Kjennerud i Sandsvær ægtet *Sophie Christine Olsdatter Knopf*, der døde den 29. Januar 1712 efterat have skjænket ham tre Sønner og en Datter. Hun var sagtens Datter af den *Ole Knopf*, der 1670 var Lieutenant ved samme Kompagni (Chr. Vinds), hvorved Harbou 6 Aar senere blev ansat; samtidig stod en Lieutenant Laurids Knopf ved Vesterlenske Regiment³⁾; men ingen af disse to antages at henhøre til den fra Frederik II's tyske Hofpræst (Christopher Knoph eller Knoff stammende, ogsaa i Norge udbredte Familie⁴⁾. Ifølge en Tradition i Familien *Guldberg*, skal den ældste Datter (*Margrethe*, født den 9. August 1761) af Hr. Hans Olufsen Fangel eller Guldberg, Sognepræst til Guldbjerg og N. Sandager fra Fyen, have været „hemmelig gift med en adelig Harboe og Moder til Generalmajor Niels [skal vel være Hans] Harboe i Norge“⁵⁾, og ihvorvel den sidste Del af denne Beretning aabenbart er urigtig, er Resten vel neppe helt greben ud af Luften. Det har dog ikke været mig muligt at udfinde Sammenhængen.

Jørgen Henrik Harbou var 1677 Konstabel ved Laboratoriet, 1678—82 Fyrværker (dengang en Officerscharge) ved Artilleri-

¹⁾ Refererede Sager 1716, 24. Decbr.

²⁾ Meddelelse fra Hr. Arkivassistent Benemann i Bergen.

³⁾ Rulle i Rentekammerarkivet (Design. A. i 77).

⁴⁾ Ifølge Hr. Huitfeldt-Kaas; om sidst omtalte Familie se bl. A. Hesselbergs Efterretninger om Strømsø By, samt Giessings Jubellærere; jvf. Spørgsmaal 5 i Personalhist. Tidsskr. I, 4. Hefte (Omslaget),

⁵⁾ Personalhist. Tidsskr. V, S. 170; hendes Navn og Fødselsdag efter Kirkebogen.

kompagniet paa Kronborg. Senere har haar vistnok hoet paa Langeland, thi den 8. April 1688 begraves i Stoense Oluf Broch, „som blev ihjelstukken af Jørgen Henrik Hardebou“¹⁾; Oplysning om dette Drab har jeg forgjæves søgt i Fynbo Landstings Arkiv. S. A. førte han tilligemed flere andre langelandske Adelsmænd en Injurieproces imod Birkedommeren paa Tranekjær, Erik Eriksen²⁾. Da Broderen Niels 1695 sælger Nygaard, benævnes Jørgen Henrik „min Broder“ (ikke min salig Broder) og synes altsaa dengang endnu at have været ilive.

Niels Harbou var 1677 sammen med sin nysnævnte Broder Konstabel ved Laboratoriet, kom 1678 som Fyrværker til Glückstadt og stod nu i 32 Aar ved Artilleriet i „Fyrstendømmerne og Grevskaberne“, hvor han 1682 blev Stykjunker, 1686 Lieutenant, den 2. Februar 1695 Kapitain og den 3. Januar 1705 Major. Den 27. Oktober 1703 fik han Reisepas til Holland i Kongens Tjeneste og den 5. Februar 1705 blev han beordret til at indtræde i en Kommission til Undersøgelse af de i Holland staaende Hjælpetroppers Forpleining³⁾. Den 5. April 1710 kom han som Oberstlieutenant til Artilleriet i Danmark og fik den 10. September 1712 Karakter som Oberst af Infanteriet. S. A. deltog han i Felttoget i Pommern: da han efter Hjemkomsten søgte om Godtgjørelse for Fourage, han havde kjøbt, eftersom han ingen havde faaet udleveret, fik han til Svar, at han „gleichwie alle Andern in Pommern hätte fouragiren sollen“⁴⁾. Blandt de Hverv, der i de følgende Aar overdroges ham, kan nævnes, at han var en af de 7 Oberster, der skiftedes til at have Opsyn med den fangne Feltmarskal Steenbock⁵⁾. Hvorledes han 1695 paa egne, Ottos og Christians Vegne solgte de tre Fjerdeparter af deres Fædrenegaard Nygaard, er tidligere omtalt.

Han blev gift i Rendsborg den 19. April 1690 med *Anna Elisabeth Büchner* († i Kirkerup hos sin ældste Søn den 11. Ok-

¹⁾ Lengnicks Kirkebogsuddrag.

²⁾ Fynbo Landstings Dombog 1688, 22. Aug.

³⁾ Udfærdigede Sager.

⁴⁾ Refererede Sager 1713, 27. Oktober.

⁵⁾ Udfærdigede Sager 1714, 7. September.

tober 1730¹⁾), Datter af Oberstlieutenant ved holstenske Artilleri *Paul Büchner* (født i Dresden d. 28. Juli 1624, † i Rendsborg d. 21. April 1698)²⁾).

Oberst Niels Harbou døde i Kjøbenhavn i September 1722, 60 Aar gammel, og blev begravet den 22. s. M. i Garnisonskirke „ved Officersstolene“. Af en Ansøgning, der i denne Anledning blev indgiven, haves følgende Referat³⁾:

Der Premierlieutenant Harbou vom Grenadier Corps giebet allerunterthänigst zu erkennen, wie sein Vater der Obrister Harbou mit Tode abgegangen und Nichts hinterlassen als eine arme Wittwe mit 7 Kindern, wovon bereits 3 in Ihr Mayt Diensten näml: der älteste als Premierlieutenant bei Zepelin, der andre als Lieutenant bei der Artillerie und er, der Supplicant beim Grenadier Corps stehen. Da nun sein Vater in die 46 Jahre, ehrlich und treu, seiner Pflicht nach Jhr Mayt gedienet, als bittet er allerunterthänigst dass in Consideration dessen entweder ihm, welchen Ihr Mayt nebst den Capitaine Schmieden die Artillerie hätten erlernen lassen, oder auch seinem Bruder dem Artillerilieutenant, diese vacante Compagnie zum Soulagement seiner armen Mutter und Geschwister allergnädigst conferiert werden möge.“

Artillerilieutenanten faar da et Kompagni (se ndf.). Det har desværre ikke været mig muligt bestemt at faa konstateret, hvilke de her omtalte 7 Børn ere. Idet det ældste Barn (*Christian*, døbt i Rendsborg d. 8. Juli 1691) aabenbart var død dengang og vistnok langt tidligere, kjendes foruden de i Referatet nævnte 3 Sønner med Bestemthed kun 2 Døttre, nemlig Fru Michaelsen og en anden død ugift i Rendsborg 1753. I de Mollerske Stamtavler nævnes imidlertid endnu (med Vedtegningen „ex Tage Krabbe Ms.“): „*Frid. Harbou*, Lieutenant, blev cassetet, g. m., skilt fra Capt. Müller“ og „*Christian Harbou*, Ritmester, brendte op i Itzehoe 1749, ugift“. Den sidste af disse,

¹⁾ I Kirkebogen er en halv Side ladet aaben til hendes vita, men desværre ei udfyldt.

²⁾ Epitaphium i Altstadt Kirke i Rendsborg.

³⁾ Refererede Sager 1722, 28. Sept. (Ansøgningen selv findes ikke vedlagt).

men ei den første, nævnes tillige i Kaasbølls Register over adelige Familier. De vare ved Oberstens Død begge Landkadetter, og forsaavidt „bereits in Ihr Mayt Dienste“, hvis der da ikke er underforstaaet „als Officiere“. Kadetterne skulde efter Bestemmelserne være Officerssønner eller dog „hübscher Leute Kinder“, og dersom de to nævnte Kadetter ikke ere Sønner af Obersten, er det vanskeligt at sige, hvem Faderen kan være. I begge de omhandlede Samlinger stamme Oplysningerne derhos fra samtidige, gode Kilder, idet Kaasbøll (1689—1767) og Tage Krabbe (1705—1774) begge vare Artilleriofficerer og paa forskjellig Maade vides at have staaet i Forbindelse med Familien, navnlig med Niels Harbou d. Y. Der er derfor al Grund til at antage Angivelsen om Christian Harbou, hvori de stemme overens, for korrekt, og hvorfor saa ikke tillige Krabbes Angivelse om Frederik? tilmed da der hos Kaasbøll dog mangler et Barn. — Frederik blev Kadet 1716, Officer 1727, Christian henholdsvis 1719 og 1728, hvilket, hvad Alderen angaar, kan passe med, at daværende Major Harbou havde to Børn til Daaben i Rendsborg 1706 og 1707, af hvilke det første blev kaldet Frederik, medens det sidstes Navn ei er anført, ligesaa lidt som for et Barn født 1704 — maaske den forhen omtalte Datter (Anna Sophie).

Birgitte Harbou var gift med en svensk Officer *Anders (Eneroth) Leijonflycht*. Han var født den 18. September 1644 i Gefle, hvor hans Fader Peder Eneroth var Borger, medens Moderen var af den gamle Adelsæt Klipping. Han indtraadte 19 Aar gammel i Hæren og steg efterhaanden til Regimentskvartermester ved S. skaanske Infanteriregiment; den 23. Oktober 1686 blev han optagen i den svenske Adel med ovenanførte Navn og døde den 6. Juli 1713. Han var tre Gange gift; „Brita“, som hun kaldes paa Svensk, var hans 2den Hustru og Stannmoder til den nulevende Slægt Leijonflycht; hun døde 1697¹⁾.

Mette og Berthe Harbou fik den Juli 1684 af deres Fader Skjøde paa Hegnet (se ovf.), hvor idetmindste den Førstnævnte (begravet i Bødstrup den 24. December 1700) levede ugift til sin Død.

¹⁾ Anrep: Svenska adelns ättartaflor.

Christian Harbou synes at have været den yngste af Sødskendene¹⁾ og indtil Faderens Død at have levet hos denne paa Langeland, hvor han den 13. April 1687 fik Skjøde paa en Gaard i Stoense By; 1714 fortæller han rigtignok, at han har gjort Militærtjeneste i c. 30 Aar, men tager dog vist her Munden for fuld, thi samtidig angives han at have været Officer i 25 Aar, skjøndt han først den 10. September 1691 blev Fændrik ved Boyneburgs (senere Gyldenløves, Haussmanns, Caignons) gevorbne Infanteriregiment i Norge. Omtrent 1699 blev han Sekondlieutenant, og den 29. Oktober 1701 Premierlieutenant (ved Grenaderkompagniet), 1710 foreslaas han til et ledigt Kompagni, som han dog ikke faar, og da han Aaret efter vil købe et andet, forestiller Regimentschefen, der iøvrigt omtaler ham meget anerkjendende, ham, at han ikke har Raad til at overtage det, da det er i en meget daarlig Forfatning. Den 2. Januar 1712 gjør Statholderen Løvendal ham mod hans Ønske til Chef for et af Agershusiske Regiments Reservekompagnier, som senere blev reduceret²⁾. Efter endel Søgen, i hvilken Anledning han tog til Kjøbenhavn, opnaaede han den 2. Juli 1714 at faa Nordfjords (eller Stryns) Kompagni ved Bergenhusiske Infanteriregiment, og boede som saadan paa Gaarden Tonning i Nordfjord, hvor en Ildebrand, der opstod, medens han var fraværende med Familie og Tjenere, berøvede ham alle hans Eiendele; senere i Stryn, hvor han døde den 29. Juni 1722, efterladende „en heel fattig Enke *Sophie Amalie Friderichs* og mange Børn“³⁾.

I Familien opbevares, i Original eller dog i en omtrent samtidig Afskrift, en af ham hans „kiære For Fædre til Ære Minde“ udarbejdet Fortegnelse over hans „16 Aner“, som han kalder det, i Hovedsagen overensstemmende med dem, der ere opregnede i Otto Harbous Testamente.

Enken fik en lille Pension af den nye Kompagnichef, Kaptajn Jørgen Ravert, som dog døde Aaret efter og fulgtes af Kapi-

¹⁾ Han findes ikke i ældre Stamtavler f. Ex. Benzons.

²⁾ Refererede Sager 1714, 20. April.

³⁾ Refererede Sager 1723, 26. Juli og 1725, 26. Febr.; kgl. Ordre og Resol. 1725, 2. Marts.

tain *Detlev Jørgen Reusch*; men den 12. Marts 1725 fik hun 100 Rdl. aarlig fra den norske Officersenkasse. Endvidere fik hun, hvad Datidens Geistlige vilde have kaldet „en Datter forsørget i Kaldet“; thi skjøndt udtrykkelig Hjemmel ikke kan paavises, er der vel ingen Tvivl om, at Reusch's Hustru, *Karen* „née de Harbou“, som hun skriver sig¹⁾, hører herhen, hvad der yderligere bestyrkes ved Navnene paa en Søn og en Sønnesøn Detlev Christian Reusch og Christian Harbou (sic) Reusch.

D. J. Reusch og Karen Harbou blev gifte i Tuse (Os) den 30. Januar 1726²⁾; han var Søn af Oberst Detlev Reusch og Hustru Cecilie Elisabeth Den 1. Februar 1707 blev han Fændrik, den 14. November s. A. Lieutenant, den 3. Juni 1709 Kapitainlieutenant og den 25. Februar 1710 Kapitain ved sin Faders (senere v. d. Lühes, Johansens) Infanteriregiment ved de danske Auxiliærtropper i Italien, der blev reduceret 1721. Den 27. September 1723 fik han saa Kompagni ved 1. Bergenhusiske Regiment, hvor han den 11. November 1733 blev Major, den 25. November 1743 fik Oberstlieutenants Karakter og den 13. Januar 1751 blev dimitteret. Han døde den 3. Oktober 1765; hans Hustru var død den 4. April 1761. Deres ovennævnte Søn Detlev Christian Reusch, død den 21. November 1794 som afskediget Kapitain og Postmester i Bergen, var gift med Anna Sophie Orning, Datter af Klokker David Frederik Orning i Vik i Bergens Stift. Deres Efterkommere leve endnu i Bergen.

Af Christian Harbous andre Børn kjendes kun en Søn, *Christian Frederik Harbou*, der den 10. April 1716 blev Landkadet efter en Ansøgning, hvoraf jeg skal anføre følgende³⁾.

„ Jeg er en Soldates Barn, ja Barn af alle mine Forfædre, der har været ved Militien udi Deres Majests og høilovlige Fædres Tid, og efterdi jeg vil gjerne træde udi deres Fodspor og besynderlig tage Part udi den Naade, som min allernaadigste Konge for nogen Tid siden har villet behage at

¹⁾ Bilag til Kabinetskassens Regnskab 1749.

²⁾ Meddelelse fra Hr. Direktør Delgobe.

³⁾ Refererede Sager 1716, 3. April.

lægge paa min Fader, Capitain Harbou, da de allernaadigst confereret ham et Compagnie ved det Bergenhusiske Regiment, altsaa supplicerer jeg allerunderdanigst, at jeg maatte vende annammet i Deres Majests Tjeneste som Landkadet, paa det jeg, som med Liv og Blod og har Lyst til at tjene min Konge, derved i Fremtiden kunde blive jo mere og mere capabel. Alt dette sker i den allerdybeste Underdanighed forat offerere mig selv Deres Majest., og saa tager min allernaadigste Konge en stor Byrde fra mine Forældre, der Lidet have at sustentere mig med, og lægger en stor Emploie paa mig“.

Hans militære Løbebane blev dog kun kort, thi efter den 15. November 1723 at være bleven Kadetkorporal fik han den 30. September 1726 Afsked efter Ansøgning for at reise til Norge „i et Velfærdsanliggende“¹⁾; senere Efterretning om ham savnes. Heller ikke er det, trods velvillige Bestræbelser fra flere Sider²⁾, lykkedes at opspore hans „mange“ Søkende eller deres eventuelle Efterkommere. — En *Mette Marie Harboe* var c. 1770 gift med Apollonius Liliendal, D. F. Ornings Efterfølger som Klokker i Vik³⁾; om hendes Slægtsforhold vides mig bekjendt Intet, saa at hun med lige Rimelighed kan henføres enten til den her omhandlede Gren af Familien Harbou eller til de bergensiske Harboer.

Generation X.

Otto Harbous og Sophie Christine Knopfs Børn.

Hans Christian Harbou fik som omtalt den 25. December 1716 Numedals og Sandsværs Kompagni af Agershusiske Infanteriregiment efter Faderen. Han findes ikke tidligere i Militæretaterne, men af den Ansøgning han i ovennævnte Anledning indgiver, erfares Følgende om hans tidligere Liv: han havde tjent i 9 Aar, først 3 Aar som Sergent ved Livgarden tilfods og dernæst „fra Begyndelsen af den pommerske Campagne og Stralsundske Beleiring“ frivillig og uden Gage som Lieutenant ved Buddes (2. Thronhjemske) Infanteriregiment; endelig havde han

¹⁾ Refererede Sager 1726. 23. September.

²⁾ Navnlig paa Foranledning af Frk. Wilhelmine Brandt.

³⁾ Personallist. Tidsskr. IV. S. 84.

under Felttoget i Norge 1716 forrettet Tjeneste som Generaladjutantlieutenant hos Generalmajor I. M. Sehested¹⁾. Han vedlægger Anbefalinger fra Budde og Sehested, og den sidste af disse Anbefalinger, forekommer det mig, fortjener at kjendes som et vistnok sjældent Exempel paa, at det i de Tider har været regnet en Mand tilgode, at han var dansk; den lyder saaledes:

Hans Kongl. Mayst til Dannemark og Norge etc.

bestalter Generalmajor over Cavalleriet udi Norge

Iens Maltesen Sehestedt

gjør vitterligt, at Nerverende Lieutenant Hans Christian Harboe har Een tid lang udi denne Campagne forrettet hos mig General Adjutant Lieutenant Chargen og imidlertid udi alle forefaldende occasioner, i hvor som heldst han haver weret commenderet, sig saaledes opført som Een Retskaffen Braf officier well eigner og anstaar; alt saa haver Ieg icke skullet underlade derfor at meddele hannem dette som et Bewiis om hans troe og Reedelig forhold med Tienistskyldigst og wenligst begier til alle og Een hver som bemte Lieutenant Harboe maattefore komme, det de hannem som Een indfød, der tiener Deres kongl Mayst, all welwillighed og Tienistfærdighed wilde betee og erwiisze.

Christiania d. 17 Septembr. 1716.

(L. S.)

Sehestedt.

Ved 1. Agershusiske Regiment stod H. Chr. Harbou nu i 36 Aar. Den 10. August 1722 fik han Majors og den 17. Oktober 1738 Oberstlieutenants Karakter, men blev først den 25. November 1743 Premiermajor (med Nedre Romeriges Kompagni) og den 29. Mai 1744 virkelig Oberstlieutenant (med Egers Kompagni); den 31. Marts 1751 fik han Obersts Karakter med Anciennitet fra 28. Oktober 1749, blev den 29. November 1752 Chef for 3. Throndhjemske Infanteriregiment (med Orkedals Kompagni) og den 31. Marts 1759 Generalmajor. I denne Stilling døde han den 16. April 1763 i Throndhjem.

Hans Hustru *Sarah Moss*, begravet paa Strømsø den 4. Juli

¹⁾ Refererede Sager 1716, 21. Dechr.

1767, 61 Aar gammel, var Datter af Niels Pedersen Moss, Kjøbmand i Brageruæs, og Maren Norup¹⁾. Harbou og Hustru fik 1761 Bevilling til, at den Længstlevende maatte sidde i uskiftet Bo, hvortil Børnene, 2 Sønner, der vare Officerer, og 2 Døttre, der vare gifte, havde givet deres Samtykke²⁾.

Fornævnte Maren Norup var 2. Gang gift med Etatsraad Peder Neve, Stiftamtmand over Laaland-Falsters og senere over Agershus Stift, og en Datter af dette Ægteskab, Magdalene Dorrothea, var gift med H. Chr. Harbous Fætter, Oberst Andreas Harbou (se nedf.); disse døde begge tidlig og efterlod 3 umyndige Sønner, for hvilke H. Chr. Harbou som nærmeste Slægtning i Norge var Formynder. Han har formodentlig opdraget dem i sit Hus, hvad han ogsaa skal have gjort ved en anden Myndling, Jacob Harboe³⁾, hvis Fader, Dragon-Oberst Chr. Fr. Harboe havde været hans Nabo først i Buskeruds- og siden i Thronhjems-Egnen. 1743 havde en ældre ugift Slægtning af hans Hustru, Sarah Gundersdatter (Elieson) Ophold hos ham paa Eger⁴⁾, formodentlig paa Gaarden Raaen i Fiskum Annex, som han idetmindste beboede 1742⁵⁾. Her boede ogsaa, efter Sigende i smaa Kaar, en Familie Knof (2 Døttre døbt i Fiskum 1760 og 1763), uden Tvivl Harbous Slægtninge paa mødrene Side. Han synes saaledes i det Hele at have været hjælpsom og gjæstfri imod Slægt og Venner, der af en eller anden Grund trængte til Bistand.

Foruden Raaen eiede Harbou 1746 i Fiskum endel Land-skyldrettigheder samt endel af Gravdal og Holt Skove paa Grændsen af Eger, Skouger og Hof, hvilke Eiendomme han s. A. synes at have kjøbt af Kronen og betalt med, hvad hans Fader og han selv havde tilgode paa uafgjorte Afregninger; 1750 købte han tillige Gaarden Follestad i Røgen⁶⁾.

Naar jeg paa dette Sted anfører nogle Detailler hentede fra

¹⁾ Jvfr. A. Collett: Familien Elieson, S. 4 6.

²⁾ Refererede Sager 1761, 25. Novbr.; kgl. Exped. Dechr. s. A.

³⁾ Ifølge Optegnelser i dennes Familie.

⁴⁾ Collett, anf. Sted.

⁵⁾ Personallhist. Tidsskr. II, S. 273.

⁶⁾ Meddelt af Hr. Huitfeldt-Kaas.

Skiftet efter ovennævnte Etatsraadinde *Neve*¹⁾, indrømmer jeg, at de strængt taget ikke vedrøre det foreliggende *Enné*, men haaber dog, at deres Fremkomst kan undskyldes med, at de give Oplysninger om et Hus, hvorfra to af Slægtens Medlemmer have hentet deres Hustruer. Skjøndt Fru Neve ved sin Fødsel og Slægt var knyttet til Norge, hvor ligeledes begge hendes Døttre vare gifte, flyttede hun dog efter sin anden Mands Død tilbage til Nykjøbing paa Falster, hvor hun døde den 20. August 1757. Hendes Arvinger vare foruden den ældste Datter og den yngstes 3 forældreløse Sønner en Søn, Kapitain Johan Neve (døbt i Kjøbenhavns Nicolai Kirke den 9. Oktober 1714, † 1780 som afskediget Major). Af Skiftedokumenterne fremgaar, at hun endnu har havt 2 Børn, en Datter af 1^{ste}²⁾ og en Søn, Lieutenant Niels Neve (døbt i Kjøbhvn.s Helligaands Kirke 6. April 1716) af 2^{det} Ægteskab, begge døde uden Livsarvinger; efter den Førstnævnte (Magdalene) havde Brødrene henholdsvis under 23. Marts 1734 og 10. Marts 1735 givet Afkald paa Arv, hvorimod der intet Afkald findes for Andreas Harbous Hustru. (Ægteparret Neve har dog havt endnu en Datter, Margrethe Hedevig, døbt den 22. August 1719 i Holmens Kirke og sagtens død som Barn). — Boet eiede Færder Fyr (paa Øen Lille Færder ved Indløbet til Christiania Fjord), hvis Eiere havde Ret til at opkræve 2 Sk. pr. Læst af hvert forbiseilende indenrigsk Skib³⁾; det udlagdes i Henhold til testamentarisk Disposition for 1500 Rdl. til Johan Neve; han fik heraf i aarlig Forpagtningsafgift 200 Rdl. af den anden Halvparts Eier, Bankkasserer Peder Moss, Fru Sarahs Søskendebarn baade paa fædrene og mødrene Side, senere adlet med Navnet Mossenørone. — Af faste Eiendomme havde Boet endvidere Gaarden, hvori den Afdøde havde boet, samt nogle Grundstykker ved Byen, de sidste solgtes for noget over 1000 Rdl.; Gaarden vilde Kapitain Neve fra først af underhaanden for Vurderingssummen 600 Rdl. have overladt til den Afdødes Tjener Christian Jensen Fensteen, der havde tjent hende

¹⁾ Meddelte af Hr. Kordegn V. Holm i Nykjøbing p. F.

²⁾ Jvf. Collett, anf. Sted.

³⁾ Jvf. N. R. Bull: Den Trønderske Slægt Bull, S. 56.

i nogle og tyve Aar ligesom Kammerpigen Anna Magdalene Mortensdatter Langhoff, med hvem han nu agtede at gifte sig, men da Oberst Harbou fandt sig „præoccuperet“ derover, blev Gaarden stillet til Auktion og for 450 Rdl. tilslaaet Kapitainen, der atter overlod den til Fensteen. Foruden af de nævnte to bestod den Afdødes Husstand af 4 Tjenestefolk; hun havde i sin Tid havt en Selskabsdame Sophie Amalie Siedenborg, død den 29. Marts 1751, hvis Fader var Borgemester i Kjøbenhavn, Moderen født Baronowsky. Indboet var ifølge Skifteprotokollen „overmaade rigt“. Auktionen over Løsøre indbragte næsten 2900 Rdl., deraf c. 1900 Rdl. alene for Sølvtoi, der betaltes med 3 Mark 8 Sk—4 Mark pr. Lod og for endel blev kjøbt af Sønnen og Svigersønnen; der kan nævnes en Themaskine indvendig forgyldt med tilhørende Kjedel (265½ Lod), en „plad minage“ med Fad, Opsats, 4 Lysearme, 8 Konfekt- og 2 Frugtskaale, 2 Sukkerskaale, 2 Sukker- og 1 Peberbøsse, Eddike-, Olie- og Senneps-Kander (ialt 657½ Lod), endvidere Kaffekander, Tallerkener, Fade, Terriner, Stager o. s. v. Af andet Indbo solgtes til de vedføjede Priser: en Himmelseng med forgyldt Karnis og Omhæng af rødt og gult brocheret Damask (26 Rdl.); en Chatol med Opsats og Speilglas i Dørene (59 Rdl. 3 M.), et lakeret „Perspektivskab“ med 2 store og 17 smaa Opsatser (36 Rdl. og 3 M.); 2 „propre“ rødtlakerede Speile (76 Rdl. 1 M.); et rødtlakeret Bord med 2 Gueridoner (11 Rdl.) o. s. v. Fruens Garderobe (ei specificeret) blev foræret Kammerpigen. Karossen med Seletoi og Tilbehør købte Provsten for 36 Rdl. og 1 M.; 2 Hopper solgtes for 11 Rdl., 3 Køer for 5, 6 og 8½ Rdl. Af Bøger kan anføres „Peder Paars“, vurderet til 1 M. 4 Sk., men solgt for 2 M. 2 Sk.. — Omkostningerne i Boet udgjorde 922 Rdl., Auktionssalær 115 Rdl. og Inkassationssalær ligesaa meget, Skifteforvalterens Salær 100 Rdl., Skiftebrevet 37 Rdl. (3 M. Arket). Med Fradrag af alle Omkostninger udgjorde Boets Formue 13017 Rdl. og da den Afdøde havde siddet i uskiftet Bo efter sin anden Mand, arvede dennes Børn Halvdelen, medens den anden Halvdel deltes i 1 Broderlod og 2 Søsterlodder; H.

Chr. Harbou fik saaledes 1627 Rdl., Neve 7592 Rdl. og Andreas Harbous 3 Sønner hver 1265 Rdl.

Otto Harbou blev døbt i Fiskum Skjærtorsdag den 13. April 1703. Den 15. Mai 1719 blev han optagen i Landkadetkompagniet, hvorfra han først afgik den 25. August 1727 som Premierlieutenant ved Sydsjællands, Laalands og Falsters National-Infanteriregiment, Nørre Herreds Kompagni paa Laaland. Da dette Regiment nogle Aar efter blev reduceret, ansattes han efter Ansøgning den 1. Juni 1731 som surnumerær med Ventepenge ved 1. Agershusiske Regiment, blev den 6. Februar 1732 virkelig Premierlieutenant ved Holmestrand's Kompagni, kom den 24. Februar 1744 ved Bytning til Numedals Kompagni, blev den 13. August 1747 Chef for Skedsmoes (Landeværns) Kompagni, som han dog den 29. April 1750 byttede med Kapitain G. S. Akeleye for Numedals (staaende) Kompagni, „dog at hver beholder sin Gage“. Han døde i Februar 1755 og vides ei at have været gift.

Generation XI.

Hans Christian Harbou og Sarah Moss's Børn.

Maren Harbou, født omtrent 1725, blev gift i Throndhjem den 23. Februar 1761 med *Hans Selchier*, f. omtr. 1717, † den 11. November 1787. Han var en Underofficers Søn, indtraadte i Tjenesten c. 1734, blev c. 1740 Fændrik ved 1. Agershusiske Infanteriregiment, den 2. August 1743 Sekondlieutenant, den 9. Oktober 1744 Premierlieutenant, den 6. Juni 1753 Kapitain, den 25. Oktober 1759 Chef for Strømsøs Kompagni, den 21. Oktober 1774 karakteriseret Major og den 23. Juli 1777 Premiermajor. I Konduitelisterne af 1764 omtales han som „en hurtig og god Officer af sundt Begreb, altid tjent med god Applikation, fører anstændig Konduite og Økonomi“. Han boede paa Raaen, som han vel har overtaget efter Svigerfaderen.

Deres Søn **Hans Christian Harbou Selchier** blev den 17. Decbr. 1783 Sekondlieutenant ved Kronprindsens Regiment og den 5. Juni 1789 Premierlieutenant men allerede 1795 afskediget paa Grund af Svagelighed; senere blev han Konduktør i Veietaten. — En Datter **Sarah Selchier**, døbt i Fiskum den 23.

Juni 1763, var gift med en Oberstlieutenant von Ditten. Deres Afkom lever i Norge.

Sophie Christine Harbou var 1767 Enke efter en Prosch, formodentlig *Caspar Tobias Prosch*, f. den 27. April 1719, † i Mai 1763 som Sognepræst til Flesberg, Nabosogn til Eger. Hun boede senere paa Gaarden Søndre Asak i Skedsmo og blev begravet her den 14. April 1788, 61 Aar gammel.

Otto Harbou, døbt i Fiskum Kirke den 29. Sept. 1728, var Sergent da han den 15. Juli 1750 blev Fændrik ved 1. Sønderfjeldske Dragonregiment, Enebaks Kompagni; blev den 12. Februar 1755 Sekondlieutenant og den 10. Sept. s. A. Premierlieutenant ved Skedsmos Kompagni; den 24. September 1760 Kapitain og Chef for Søndre Romeriges Landeværns Kompagni; efter Landeværnets Opløsning 1765 stod han nogen Tid paa Vartpenge, men blev senere Chef for Skedsmos Kompagni; den 2. Februar 1780 karakteriseret Major, den 10. Juli 1785 Sekondmajor, men afgik den 22. August 1788 fra Regimentet for at gjøre Tjeneste som „Generalvognmester ved den norske Felthær“. Den 28. Februar 1789 fik han Afsked med Oberstlieutenants Karakter og døde i Skedsmo den 10. Juni 1793. I Konduitelisterne 1764 faar han følgende Vidnesbyrd: „Har ved forefaldende Leiligheder alletider vist sig at være en aktiv Officer og lader se Lyst til Tjenesten; fører og en, en Officer anstændig Konduite“.

Han blev gift i Trygstad den 28. September 1761 med *Maria Post Michelet*, døbt i Sørum den 19. Mai 1738, død i Christiania og begravet i Skedsmo den 14. Februar 1805. Hun var ældste Datter af Oberstlieutenant Chr. Fred. Michelet og Hustru født Holst. Af deres Børn kjendes 3 Sønner og 3 Døttre, af hvilke dog kun en Datter overlevede Forældrene. Disse boede først paa Løkken i Nittedalen, men flyttede snart (før 1763) til Skedsmo, hvor de eiede Gaarden Mellem-Asak.

Niels Harbou, født den 2. Decbr. 1730 og døbt i Fiskum Kirke, blev den 18. Oktober 1749 karakteriseret Sekondlieutenant ved 1. Agershusiske Infanteriregiment, hvor han stod i Underofficersnumer. Den 12. August 1750 blev han virkelig Fændrik

ved Faderens Kompagni, den 6. Juni 1753 Premierlieutenant, den 25. October 1759 Kapitain og den 1. Januar 1766 Chef for Fyrredals Kompagni, som han i December det følgende Aar efter Indstilling fra Regimentschefen bytter med Bambls Kompagni, hvis Chef Chr. Jørgen Scharffenberg var i fremmed Krigstjeneste, men som ikke kunde undvære Chefens Nærværelse, da det var „meget vidtløftigt af Begreb og desforuden ved Søkanten beliggende“; derhos havde Harbou, hvad der maaske var Hovedsagen, i Bambls Distrikt „Anledning til et Etablissement og kunde derved undgaa med Forlis aldeles at kvittere, og afhænde den Besætning af Heste og Kvæg samt Møbler, som han efter sit forrige Etablissement havde i Behold“¹⁾. Det her omhandlede Etablissement er uden Tvivl Ourenæsgaard i Sande, hvor han idetmindste boede 1768; men ikke længe efter fik han Hurums Kompagni og boede nu paa Gaarden Knive i Skouger, som han købte af Søren Hansen for 3500 Rdl. (Skjøde af 22. Decbr. 1770). — Den 16. Juli 1783 blev han Major med Anciennitet fra 22. August 1774 og den 11. Decbr. 1789 fik han Oberstlieutenants Karakter. Den 1. Januar 1792 blev han Nationalbataillons-Kommandør ved Nordenfjelds Regiment og den 23. Oktober 1795 virkelig Oberstlieutenant og Chef for et Grenaderkompagni ved Thelemarks Regiment, samtidig med at han fik Obersts Karakter med Anciennitet fra 27. Februar s. A. Den 11. November 1796 blev han Chef for Oplandske Regiment, var 1798 Kommandant ad interim paa Kongsvinger, blev den 15. Januar 1802 Generalmajor og gik den 21. September 1804 af paa Ventepenge. — I Konduitelisterne 1764 siges om ham, at han var „en god og bekvem Officer, har upaaklagelig kommanderet et Grenaderkompagni i Holsten, applicerer sig fremdeles paa Tjenesten, af god Komportement og fører en god Økonomi.“

Niels Harbou var to Gange gift, om hans første Hustru, Søster til hans Broderkone, er følgende Inskription (fra Kisten?) bevaret i Familien:

„Død! er Du Herre overalt? over Liv, Ungdom, Forbindt-

¹⁾ Indkomne Infanterisager 1767, Oktober.

ligheder! Fælder Du Blomstret i Foraaret før Høsten og af Dig selv sønderriver de sarteste og ømmeste Baand? Nei! Liv og Død, Tid og Evighed, dertil oplader den Herre over Begge Dørene. Lad os saa tænke ved Støvet af disse Levninger efter høiædle og velbaarne nu salige Frue, Frue *Iddé Sophie von Harbou* fød *Michelett*, denne værdige Daatter, fød til Verden [i Sørum] den 10. September 1744 af høiædle og høivelbaarne Herre Obriste Lieutenant Christian Friderich von Michelett og høiædle og velbaarne Frue, Frue Johanne Christina Augusta Michelett, fød Holst; ligesaa værdig som høit elsket Ægtefælle for den dybt sørgende gjenlevende Enkemand, høiædle og velbaarne Hrr Nils von Harbou, Capitain for det Hurumske Infanteri-Compagni. Forsynet som nu opløste, knyttede deres Ægteskabs Baand [i Trygstad] den 11. Marts 1768, velsignede det med trende Børn, en Søn og tvende Døttre. Knap fik hun Tid den 13. April 1771 at føde den sidste til Livet, førend hun den næst paafølgende 21. om Morgenen Kl. 3 ved Sygdom, som vi kalde Fridsler, fandt sit eget Livs Ende paa Knive Gaard i Skouger Bøigd og Jarlsberg Grevskab. Saaledes gik Solen ned om Middagen; Storm og Bitterhed endte Foraaret og den begyndte Lyksalighed. Uskyldige Smaa, følesløse ved Eders spæde Ungdom, I kjende ei endnu, hvilket Tab af den ømmeste forstandige Moder. I maa lade Eders Fader græde dobbelt, thi han begræder alene den kjærlige husraadige Ægtefælle, som forenede Ungdoms Belevenhed med rare Sindets Gaver og i Aandens Glæde, frivillig fornøiet med Jesu Naade, fulgte sit høiere Kald og Bestemmelse til Salighed efter 26 Aars, 7 Maaneders og 11 Dages Alder og 3 Aars, 1 Maanedes og 10 Dages lyksaligt og fornøiet Ægteskab.

NB. Begravet ved Skouger Kirke 30. April."

Samme Nat, hun døde, skal hendes Moder have havt et „Syn“, der foranledigede, at de 3 Børn blev opdragne hos Bedsteforældrene.

Anden Gang blev Niels Harbou gift paa Throndstad i Hurum den 8. Marts 1773 med *Henrika Margrethe Huitfeldt* (døbt i Frons Kirke paa Follo den 21. Oktober 1746, død i Laurvig

den 2. August 1815), Datter af Etatsraad Claus Huitfeldt til Thronstad og Anne Margrethe, født Huitfeldt — altsaa Sønnedatter af Ivar Huitfeldt. — Ved General Harbous Død den 24. Juni 1806 blev Knive strax solgt ved Auktion for 14201 Rdl.; Auktionsskjødet blev udstedt den 21. November 1807 til Anders Haakonsen Lindum. Ved Boets Opgjørelse blev en Søsterlod ansat til c. 1620 Rdl.; der var altsaa en ret betydelig Formue (i andet Ægteskab var der 2 Sønner og 4 Døttre), men i de faa Aar Generalinden overlevede sin Mand, svandt hendes Lod betydelig ind; Tiderne vare jo vanskelige, og efter Traditionen skal Svigersønnen Hammer, der havde Bestyrelsen af hendes Sager, ikke have skilt sig derfra paa nogen videre heldig Maade.

Generation XII.

Otto Harbous og Maria Post Michelets Børn.

Hans Christian Harbou blev begravet i Skedsmo den 3. Februar 1763, 1 Aar 2 Maaneder gammel, og

Sarah Kirstine Harbou ligesaa den 12. Juni 1781, 17 Aar 3 Maaneder gammel.

Maren Sophie Harbou blev døbt i Skedsmo den 6. November 1767 og den 11. Januar 1790 gift paa Asak med *Christian Otto Heiss*, døbt i Stokke den 13. August 1764, Søn af Kapitain ved 4. Søndenfjeldske Dragonregiment Friederich Siegismund Heiss (f. c. 1717 i Hattstedt ved Husum) og Marthe Marie Iversdatter (døbt i Stokke den 11. November 1734). Han blev den 21. Januar 1785 Sekondlieutenant ved 2. Søndenfjeldske Dragonregiment, den 4. August 1788 Premierlieutenant, kom den 24. April 1789 til Agershusiske Dragonregiment og fik den 26. Juni 1795 Ritmesters Karakter. Den 11. Februar 1803 udtraadte han af den egentlige Krigstjeneste og blev Land- og Søkrigskommissær i Christianssands Stift samt Vesterlens Distrikt; den 19. August s. A. blev han Overkrigskommissær med Majors Rang, den 16. Januar 1809 forflyttet til Agershus Stifts Distrikt og fik den 21. December 1811 Oberstlieutenants Rang. Han udgav anonymt 1816 en Piece betitlet: „Et Par Ord til Moderlandet Norge“¹⁾.

¹⁾ Kraft og Lange, Norsk Forf.-Lex. S. 266.

Som den eneste af sine Søskende, der overlevede Forældrene arvede Fru Heiss Asak, hvor hendes Mand døde den 1. August 1821, og hun selv den 16. Juli 1848, efterladende flere Børn.

Peter Neve Harbou, født den 1. December 1770, indtraadte den 1. April 1783 i den mathematiske Skole i Christiania og nød senere Undervisning paa Manegen og Veterinærskolen i Kjøbenhavn. Han var Korporal ved Smaalenske Dragonregiment og havde tjent i 5 Aar „til sine Foresattes Fornøielse“¹⁾, da han den 1. Juni 1787 blev Fændrik ved Oplandske Dragonregiment. Den 26. September 1788 blev han Sekondlieutenant, men døde allerede den 21. Juli 1790 paa Opsal Gaard i Ringsager.

Idde Frederikke Harbou blev begravet i Skedsno den 1. Marts 1773, 8 Maaneder og 2 Uger gammel.

Christian Frederik Harbou, født den 5. Mai 1780, var 1798 Elev paa Krigsskolen i Christiania, men blev det følgende Aar dimitteret paa Grund af Svagelighed og døde den 11. Juni 1801.

Generation XII.

Niels Harbous og Idde Sophie Michelets Børn.

Sarah Christiane Harbou, døbt i Sande den 8. April 1769, blev gift 1794 (Indskud i Enkekassen den 24. Marts) med *Daniel Michelsen (Michael) Zarbell*, døbt i Kjøbenhavns Helligaands Kirke den 22. Oktober 1769, Søn af Skomager Michael Zarbell og Hustru Christiane Margrethe Hegelund. Den 6. Juni 1788 blev han Fændrik ved 1. Agershusiske Infanteriregiment, den 19. Juni 1789 Sekondlieutenant, den 5. Marts 1790 Premierlieutenant, forsat til Nordenfjeldske Regiment, den 5. November 1802 Kapitain og den 13. November 1804 Chef for Hougesunds Kompagni. I en Rapport fra den kommanderende General, Prindsen af Augustenborg, omtales en hæderlig Træfning ved Lund den 20. April 1808, hvor Zarbell med sit Kompagni kastede en fjendtlig Styrke²⁾. Efter den 27. April 1812 at have faaet reserveret sig Majors Anciennitet, afgik han ved Omorganisationen den 1. Januar 1818 som Major og døde i Svelvig den 8. Juni

¹⁾ Indkomne Cavallerisager 1787 Mai.

²⁾ Aalls Erindringer I, S. 457.

1835; hans Hustru døde den 12. April 1840; de havde 2 Sønner og 3 Døttre.

Hans Christian Harbou, født den 28. Marts 1770, indtraadte den 28. April 1783 i den mathematiske Skole i Christiania, hvor han Aaret efter fik følgende Skudsmaal: „endnu meget ung men et bøieligt Hjerte og fuld af god Villie, giver her et fordelagtigt Haab“. Den 26. Mai 1786 blev han Stykjuncker i det kgl. Artillerikorps, men traadte den 24. August 1787 som Fændrik à la suite over i Søndenfjeldske Infanteriregiment; den 22. August 1788 blev han virkelig Fændrik og den 29. Mai 1789 Sekondlieutenant, men døde Aaret efter.

Johanne Christine Augusta Holst Harbou, født den 13. April 1771 og døbt i Skouger den 18. s. M., blev den 4. April 1795 gift med *Niels Christian Hals*, født i Eidsberg den 23. April 1758, Søn af Major Bastian Hals og Maren Jonstrup. Han blev den 1. Mai 1775 Underofficer i Artilleriet, den 1. April 1779 Kadet (Stykjuncker), den 26. Februar 1783 Sekondlieutenant i det kgl. Artillerikorps m. Anc. fra 14. August 1782, den 4. April 1788 Premierlieutenant, den 11. November 1791 karakteriseret Kapitain, den 29. April 1796 Stabskapitain, den 24. Februar 1804 Chef for 6. Kompagni i Kjøbenhavn, som han den 15. Marts 1805 byttede med 13. Kompagni i Frederiksstad; den 6. Juli 1807 blev han Major med Anciennitet fra 23. Januar s. A. og den 6. Juni 1812 Oberstlieutenant. I Foraaret 1814 blev han Kommandant i Frederiksstad „med den stiltiende Underforstaaelse, at Fæstningen ikke stod til at redde“¹⁾; da han imidlertid den 4. August kapitulerede saa at sige uden at have løsnet et Skud, blev han for denne Forsyndelse mod den militære Æres Krav stillet for en Overkrigskommission og dømt fra Liv og Ære, hvilken Dom blev stadfæstet af Høiesteret, men under 3. Februar 1817 formildet til „Afskedigelse af Krigstjenesten“.

Hans Hustru, der som omtalt tilligemed sine Helsøskende var opdraget hos sin mødrene Slægt og som blev adopteret af

¹⁾ Ahnfeldt: Kong Christian VIII's Dagbog i Norge S. 61. Jvfr. Sørensen: Kampen om Norge II, S. 301.

sin ugifte Morbroder Generalmajor Jørgen Michelet, arvede efter denne 1818 Gaarden Solberg i Trygstad, hvor de boede Resten af deres Liv; han døde den 27. Juni 1838, hun et knapt halvt Aar efter den 16. December. De efterlod flere Børn¹⁾.

Niels Harbous og Henriku Margrethe Huitfeldts Børn.

Idde Sophie Harbou, døbt i Skouger den 22. December 1773, blev gift 1790 (Indskud i Enkekassen den 15. November) med *Olaus Christopher Hammer*, født den 20. August 1752, døbt i Skouger den 27. s. M., Søn af Provst Christopher Poul Hammer og Riise Winge. Han blev Student fra Herlufsholm 1772 og tog dansk juridisk Examen i Kjøbenhavn 1776 med Karakteren „Ei ubekvem“. Den 2. Oktober 1789 erholdt han kgl. Konfirmation som Overbirkedommer og Overinspektør over Grevskabet Jarlsberg og blev den 2. November 1804 udnævnt til Byfoged og Byskriver i Tønsberg og Holmestrand; ved denne Leilighed omtales hans Virksomhed som Birkedommer meget anerkjendende; 1802 havde bl. A. Rentekammeret tilkjendegivet ham sin særdeles Tilfredshed af hans gode Konduite under Krigsurolighederne²⁾. At han ogsaa i sit nye Embede har erhvervet sig sine Forsattes Paaskjønnelse, fremgaar af, at han den 17. Oktober 1809 blev Ridder af Dannebrog. Derimod stod han sig ikke godt med sin Hustrus Slægt, men havde hos denne Ord for at være interesseret og umedgjorlig.

Ægtefolkene døde begge 1834, hun den 13. Mai, han den 31. December, efterat han i 8 Aar havde været entlediget fra sit Embede. De havde 3 Døttre, der bleve gifte henholdsvis med Kommandørkapitain Klink, Oberstlieutenant I. C. Schrøder og Sognepræst til Hof i Jarlsberg M. S. Petersen, men alle tre døde uden Børn.

Anna Margrethe Huitfeldt Harbou, døbt i Skouger den 24. Juni 1776, blev den 5. Februar 1799 gift med *Henrik Stoltenberg*, født i Aas 1776, Søn af Provst Henrik Stoltenberg, Sognepræst til

¹⁾ Jvfr. Kraft og Lange: Norsk Forf.-Lex. S. 232.

²⁾ Norske Justits-Dep.s Forestillingsprotokol 1804, 26. Oktober. Jvfr. Wad, Dimitterede fra Herlufsholm, I, S. 121.

Aas, Drøbak og Fron, og Sara Marie Plade. Han var først Kjøbmand og Stadskapitain i Tønsberg og var en meget anset og formuende Mand; 1811 kunde han saaledes tegne sig for 2000 Rdl. Kurant ved Subskriptionen for Norges Universitet¹⁾. Den 15. Februar 1812 blev han Ridder af Dannebroke. Under Krigen mistede han imidlertid hele sin Formue og blev senere Toldbetjent i Drammen. Her døde hans Hustru den 19. Juni 1830; han selv den 24. September 1831. Deres to Sønner døde unge og uden Børn; om Datteren se nedenfor.

Maren Sophie Harbou, døbt i Tangen den 5. Marts 1778, var gift med en Skibsfører *Andreas Koch*, om hvem med Bestemthed ikke kan oplyses Andet end, at han 1844 „forlængst“ var død. Han skal have eiet en Gaard paa Tønsbergkanten og var muligen en Søn eller Sønnesøn af Bogbinder Johan Henrik Koch, der den 19. Januar 1740 trolovedes i Tønsberg med Susanne Kirstine Harboe (af den bergenske Slægt?). Da Ægteskabet var barnløst, flyttede hans Enke til sine Slægtninge, først til Stoltenbergs, derefter til Stibolts og tilsidst til Gjessings (se ndf.), i hvis Hus hun døde den 22. April 1846, og hvem hun efterlod sin Formue „til Tak fordi hun, der var uden Hjem og Børn, hos dem havde fundet, hvad hun manglede“.

Claus Huitfeldt Harbou, født den 16. September 1779, havde tjent som Underofficer i 5 Aar (sic), da han den 5. Oktober 1792 blev Fændrik à la suite ved 1. Agershusiske Regiment; den 30. Juni 1797 blev han virkelig Fændrik, den 5. December 1800 Sekondlieutenant, den 4. September 1801 Premierlieutenant. Den 1. Juli 1810 kom han til Oplandske Regiment og fik reserveret Kapitains Anciennitet fra s. D. (Resolutioner af 24. Juli 1810 og 1. Januar 1811); den 19. Marts 1811 blev han Kapitain og Chef for Næs's Kompagni ved Agershusiske Skarpskytterregiment og døde ugift i Næs paa Romerige den 13. November 1817 som den sidste Mand af de norske Harbouer.

Iver Christian Harbou, født den 14. Januar 1782, afgik den 30. Mai 1800 fra norske Militær-Institut som Nr. 1 og blev ansat

¹⁾ Nicolaysen: Norske Stiftelser III, S. 51.

som Fændrik ved Nordenfjelds Infanteriregiment med Anciennitet fra 20. Juli 1798. Den 19. Juni 1801 blev han Sekondlieutenant og den 4. Mai 1804 med sin Anciennitet forsat til Ingenieur-korpset; den 19. April 1805 blev han Premierlieutenant i Korpset med Anciennitet fra 22. Juni 1804 og ansat ved Fæstnings- og Bygningstjenesten paa Kongsvinger; den 22. Februar 1809 virkelig Kapitain og den 5. August s. A. 1ste Lærer i de mathematiske Fag ved Norske Landkadetkorps samt fast Ingenieur ved Agershus Fæstning. Han døde allerede den 16. September 1810, idet han ved en Frokost hos senere Korpslæge Hanstein blev forgivet med Spanskflue-Essents ved Uforsigtighed fra en Opvarters Side. Han var ved sin Død forlovet med en „smuk og elskværdig Pige“, Datter af Kapitain Brochmann til Abildsø, og skildres selv som en „ikke mindre elskværdig ung Mand“¹⁾.

Hanna Christiane Harbou, født den 17. Juni 1790, fik den 11. December 1810 Bevilling til at være myndig under Kurator, men blev den 21. Oktober 1826 gift med Kjøbmand og Skibsreder i Drammen, *Hans Christian Stibolt*, født i Drammen den 12. Februar 1783, Søn af Kjøbmand Ivar Stibolt og Ellen Christiane Mortensen. Hun døde paa deres Eiendom Solitude ved Drammen den 26. November 1850, han den 2. Februar 1852. De havde ingen Børn, men havde adopteret, senere Dispatcheur, *Christian Gjessing*, der var Søn af Premierlieutenant Mats Dahl Gjessing og Aarsille Aabel, og den 12. Juli 1830 blev gift med Adoptivmoderens Søsterdatter, *Anne Nicoline Thrane Stoltenberg*²⁾. En Maanedstid før sin Død overdrog Stibolt hele sin Formue uden Indskrænkning til Gjessing, der dog i Henhold til et Ønske, Stibolt engang havde yttret, i dennes Navn skjænkede 3000 Specier til et Sømandslegat og 2000 Specier til Anskaffelse af Uhr, Orgel og Klokke til Tangens Kirke³⁾.

¹⁾ Fru Duncker: Gamle Dage, S. 346—347,

²⁾ En stor Del af de her meddelte Oplysninger skyldes dette Ægtepars Sønnesøn, cand. jur. Chr. Gjessing i Christiania.

³⁾ Norske Stiftelser III, S. 377 og IV, S. 469,

Generation X.

Niels Harbous og Anna Elisabeth Büchners Børn.

Christian Harbou, født den 8. Juli 1691 og døbt i Rendsborg (Altstadt), maa være død som Barn.

Paul Matthias Harbou, født den 15. December 1692 og døbt i Rendsborg (Altstadt); opkaldt efter Morfaderen og kgl. Proviantkommissær Matthias Selmer, der stod Fadder til ham. Den 15. Juni 1711 blev han Fændrik ved Livkompagniet af Zepelins gevorbne Infanteriregiment; i Indstillingen nævnes, at hans Fader er Oberstlieutenant i Artilleriet, og at han selv har staaet et Aar som Kadet ved Regimentet; han faar derhos det Lov, at han „als ein junger Mensch ein gutes Comportement geführt“¹⁾. Med sit Regiment deltog han i Felttoget i Pommern og blev i Slaget ved Gadebusch haardt saaret og fangen²⁾. Han selv beretter, at han, hvad hans Oberst og de andre Regimentsofficerer kunne bevidne, „nach Soldatenmanier bei dem Fähnlein, so lange ich stehen können, mich gehalten und redlich gethan habe,“ indtil han „durch drei harten Blessuren verwundet und mit Andern, die frisch und gesund gewesen, in Gefangenschaft gesetzt bin, also dass darin über 10 Wochen Zeit mit Schmerzen zugebracht, durch des Höchsten Gnade aber meine Gesundheit wieder erhalten auch das meiste von der Fahne bei mir conservirt habe“; han haaber nu i Henhold til Kongens Løfte til dem, der havde været saarede og fangne, at komme i fortrinlig Betragtning ved Besættelsen af en af de ved Regimentet ledige Lieutenantspladser. Kongen resolverede hertil, at Sagen skulde nøiere undersøges „und wann er alsdann noch im Stande weiter Dienste zu thun, so müsse er geholfen werden“³⁾. Undersøgelsen maa være falden tilfredsstillende ud, thi under 26. Juni 1713, blev han efter Regimentets Indstilling ansat som Adjutant ved dette med Sekondlieutenants Karakter.

Den 11. September 1717 blev han Premierlieutenant ved

¹⁾ Udfærdigede Sager 1711.

²⁾ Hist. Nachricht v. d. nordischen Kriege (Freystadt 1716) I, S. 112. — Jvfr. Vaupell: Den d. n. Hærs Historie, I, S. 468.

³⁾ Refer. Sager 1713, 24. Mai.

Sjællandske gevorbne Regiment, hvori Zepelins imidlertid var blevet indlemmet, og den 22. Marts 1723 Kapitain og Chef for Flakkebjerg Herreds Kompagni af Eberhertz's nationale Dragonregiment; som saadan boede han i Landsbyen Kirkerup ved Slagelse. Da dette Regiment blev reduceret, fik han den 15. Januar 1731 Kompagni ved Aderkas's gevorbne, senere Holstenske, Infanteriregiment, hvor han den 11. Mai 1734 fik Majors Karakter, den 12. Februar 1737 blev Sekondmajor og den 25. November 1743 Premiermajor. Dette Regiment garnisonerede først i Rendsborg, men efterat det i Aarene 1734—36 havde været udkommanderet til Rhinlandene som Del af det af det i keiserlig Tjeneste staaende Auxiliærkorps, kom det til Kjøbenhavn, hvor Harbou døde den 2. November 1745 og blev begravet i Garnisonskirke ved Officersstolene. Et oliemalet Portræt af ham, halv Figur i Legemsstørrelse, findes i Familien.

Den 9. Juni 1724 ægtede han i Egeslevmagle *Christiane Charlotte Grubbe*, døbt i Kvislemark den 4. Januar 1697, Datter af Konsistorialassessor, Mag. Didrik Grubbe, Sognepræst til Kvislemark og Fuirendal, og Anna Elisabeth Vind „Frue til Gjerdrup“. Hun fik under 12. November 1745 Bevilling til at sidde i uskiftet Bo, med sine 4 umyndige Børn, en Søn og tre Døttre¹⁾. De sidstnævnte, Anna Elisabeth, Magdalene Sophie og Charlotte Louise, fik efter Moderens Død (Kjøbenhavn den 2. April 1752) hver en aarlig Pension af 30 Rdl., der 1755 forhøiedes til 40 Rdl²⁾. Foruden disse kjendes fra Daabsprotokollerne i Kirkerup, Rendsborg (Neuwerk) og Kjøbenhavn (Citadellet) 6 Børn.

Niels Harbou (som han selv skriver sig, sædvanlig kaldes han Nicolai) er ifølge Begravelsesprotokollen for Rendsborg Garnisonskirke død 17. November 1765, 70 Aar og 4 Uger gammel; Aldersangivelsen maa dog bero paa en Feiltagelse, da Broderen Andreas er døbt den 2. Februar 1696; rimeligvis er Niels født i Oktober 1694 i Rendsborg, men Kirkebøgerne give ingen Oplysning derom. Den 5. November 1708 blev han Underfyrværker

¹⁾ Militære Skifter, Pakke VI.

²⁾ Refer. Sager 1752, 12. April og 1755, 5. Marts.

ved Artilleriet i Holsten, men blev ved Landkadetakademiets Oprettelse den 1. Januar 1714 ansat som Sergent ved dette; allerede den 14. December s. A. afgik han som Stykjunker til Artilleriet i Danmark og blev ansat ved Kompagniet paa Kronborg, men „efter Faderens indstændige Anmodning“ ¹⁾ i Mai 1715 forsat til et af de Kompagnier, der skulde i Felten; efter Feltogets Slutning kom han tilbage til Kronborg og stod her, indtil han, der den 5. December 1721 havde faaet Lieutenants Karakter, den 12 Oktober 1722 blev Kapitain og Kompagnichef i Rendsborg i Anledning af Faderens Død (se ovf.). I Konduitelisterne 1730 karakteriserer hans Chef, Oberst Arentskjold, ham som „ein tüchtiger Officier und zuverlässiger Artilleriste“. Den 28. September 1736 blev han Major af Artilleriet, fik den 13. Marts 1743 Oberstlieutenants Karakter, kom den 7. December 1744 til Oldenburg, men allerede den 10. August 1745, da han blev virkelig Oberstlieutenant, til Glückstadt; efter den 31. Mai 1754 at have faaet Obersts Karakter, med Anciennitet fra 4. Marts 1750, blev han den 12. Mai 1756 Chef for Holstenske Artillerikorps (Rendsborg); kommanderede 1758 det i Holsten sammendragne Armee-korps's Artilleri (6 Kompagnier); blev den 22. April 1761 Generalmajor og den 24. Oktober 1763 ved Omorganisationen afskediget med 650 Rdl. Pension.

Den 27. Oktober 1716 havde han i Holmens Kirke i København ægtet *Maria Berg*, døbt i Helsingør den 8. Juli 1696, Datter af Brygger sammesteds David Andersen Berg og Birgitte Hansdatter; Brylluppet stod hos Brudens Farbroder Mønsterskriver Jacob Andersen, hvis Datter 1722 blev gift med Lieutenant i Hestgarden, senere Oberst Christian Frandsen Harboe. Maria Berg døde før sin Mand, hvem hun havde født mindst 6 Børn; ved sin Død efterlod Harbou sig to Døttre, Enker henholdsvis med en Datter og en Søn, samt en Sønnesøn ²⁾.

I November 1761 søgte Oberst Harbou om Fyrværkers Karakter for Sønnesønnen, Nicolaus Christoph Friederich Harbou,

¹⁾ Refer. Sager 1715, 3. Mai.

²⁾ Kirkebogen.

og to Dattersønner, Heinrich Friedrich Nicolaus Maule og Johan Martin Maule, der alle tre bleve opdragne i Bedstefaderens Hus; Ansøgningen blev dog kun bevilliget for den Ældstes, H. F. N. Maules, Vedkommende. Ved Nytaarstid 1762 sendte imidlertid en Major Müller en Gratulation til Overkrigssekretæren, for at benytte Leiligheden til at anbefale en Søn til Fyrværkers Karakter. Sagen sendtes til Erklæring til Müllers Chef Oberst Harbou, der ikke havde noget at erindre imod, at Majoren søgte at skaffe sin Søn frem, men som en retskaffen Familieforsørger mente han dog at maatte gjøre opmærksom paa, at der allerede var saa mange réformé Fyrværkere ved Korpset, „dass seine eigene Kindesinder nicht einmahl den Character hätten erhalten können“. Resultatet blev da, som der er tilføiet i Marginen, at „Harbous älterster Enkel soll Feuerwerker sein“, hvorimod Müllers Ansøgning blev „ausgesetzt“ ¹⁾; først efterat ogsaa den yngste Maule havde faaet Fyrværkers Karakter, opnaaede Müllers Søn ligeledes denne Begunstigelse. Sagen blev dog uden Betydning; Aaret efter begyndte Saint-Germain sin store Reorganisation og blandt de ved denne Leilighed Reducerede var saavel den omhyggelige Bedstefader som alle de „karakteriserede Børn“, der ikke vare naaede videre end til at give Haab om, „dass sie ja mit den Jahren gute Profectus und Capacitet erlangen werden“ ²⁾.

Andreas Harbou blev døbt i Glückstadt den 2. Februar 1696 og opkaldt efter Generalmajor Andreas Harboe, Faderens Chef og Kommandant i Fæstningen, der stod Fadder til ham. Ligesom sin Broder Niels blev han først uddannet ved Artilleriet og kom ved Landkadetkompagniets Oprettelse den 1. Januar 1714 som Sergent til dette. Den 30. Juli 1715 blev han efter Ansøgning, „da der jo er Udsigt til effective Krigsoperationer“ ³⁾, ansat som Fændrik réformé ved Grenaderkorpset, og blev her den 14. December s. A. virkelig Fændrik, den 2. Oktober 1716 Sekondlieutenant, den 3. April 1719 Premierlieutenant og den 15. November 1728 Kapitain. I Konduitelisterne udtales om ham: „Ist

¹⁾ Refer. Sager 1762, 27. Januar.

²⁾ Konduiteliste.

³⁾ Refer. Sager 1715, 3. Mai.

ein fleissiger und exacter Officier, hält eine schöne Kompagnie, hat die Campagne von Stralsund und Rügen beigewohnt und vorhin beim dänischen Artillericorps gestanden seit 1711“. Efter den 12. August 1735 at have faaet Karakter som Oberstlieutenant af Infanteriet, kom han den 2. August 1737 som virkelig Oberstlieutenant til Oberst Reventflows nydannede Slesvig-holstenske nationale Infanteriregiment, men allerede den 18. Oktober s. A. i lige Egenskab til Nordenfjeldske gevorbne Regiment i Norge og garnisonerede som saadan, idetmindste i 1743, paa Frederikssten. Den 26. Juli 1744 blev han Oberst og Chef for 2. Smaalenske nationale Infanteriregiment med Laurvigs Kompagni som Livkompagni. Han maatte derfor svare den afgaaede Regimentschef, Oberst Rømer, en aarlig Pension af 400 Rdl. saant 4500 Rdl. engang for alle; den sidste Sum fik han dog godtgjort ved, at Sekondlieutenant i Livgarden V. W. H. Huitfeldt betalte 3700 Rdl. for hans Kompagni i Nordenfjeldske Regiment og Majorerne Cicignon og Rosing tilsammen 800 Rdl. for at rykke op henholdsvis til virkelig Oberstlieutenant og Premiermajor ved samme Regiment. Oberstlieutenant Christopher Budde ved 1. Vesterlenske Regiment, der var ældre end Harbou, gav Afkald paa at indtræde i denne Akkord, og ligesaa, for Huitfeldts Vedkommende, samtlige 22 Lieutenanter ved Nordenfjeldske Regiment¹⁾.

Ifølge kgl. Tilladelse af 13. Februar 1736 blev han den 2. Mai s. A. i Nykjøhing paa Falster gift med *Magdalene Dorothea Nere*, døbt i Nicolai Kirke i Kjøbenhavn den 26. December 1717, Datter af Stiftamtmand, Etatsraad Neve. Da Andreas Harbou døde den 23. December 1745 og hans Hustru knap to Aar efter, blev, som ovenfor omtalt, hans Fætter og Svoger H. Chr. Harbou, Formynder for deres tre efterladte Sønner.

Cathrine Elisabeth Harbou blev gift den 15. September 1718 i Citadelskirken i Kjøbenhavn med *Gustav Joachim Michaelsen*. Denne blev den 5. Marts 1712 Fændrik ved Bonars (Württemberg-Oels's) gevorbne Regiment tilfods, hvor han tjente som Sergeant;

¹⁾ Refer. Sager 1744, 19. Juni.

efter Regimentets Reduktion kom han den 27. Juni 1714 til Arnoldts Regiment, og efter den 10. Mai 1715 at være bleven Sekondlieutenant den 26. November 1717 i lige Egenskab til Livgarden tilfods; her blev han den 23. December 1720 Premierlieutenant, den 6. Marts 1730 Kapitaïn og den 4. Februar 1737 Sekondmajor. Den 19. Mai 1738 blev han virkelig Oberstlieutenant ved Marinerregimentet (i Rendsborg, senere Bornholms Infanteriregiment) fik den 25. September 1744 Obersts Karakter og blev den 31. Juli 1748 Chef for Nørrejydske nationale Infanteriregiment i Aalborg, hvor han døde allerede et halvt Aar efter, den 5. Februar 1749.

Af det efter ham afholdte Skifte¹⁾ meddeles Følgende: Arvingerne vare foruden Enken, hvis Lavværge var Krigskommissær Dietrich, 3 Sønner og 4 Døttre: Gustav, 28 Aar gammel, Premierlieutenant ved Sjælandske nationale Infanteriregiment; Nicolai Frederik, 26 Aar, Premierlieutenant ved Mønske gevorbne Regiment; Christian Ditlev, 21 Aar, Fændrik i Kongen af Sardiniens Tjeneste; samt Anna Elisabeth, Christiane Charlotte, Maria og Wilhelmine Louise. Skifteforvalter var Generalauditøren, Schrøeder, men Forretningerne paa Stedet førtes af Regimentsauditøren, Kapitaïn Antzée. Som Skiftekommissærer beskikkedes Major Jens Paulson til Gunderupgaard og Kapitaïn Johan Frederik Haack, men da denne bad sig fritaget, fordi han var forlovet med en af Døttrene (Maria, de bleve gifte i Aalborg Budolphi Kirke den 18. Februar 1750), beskikkedes i hans Sted Kapitaïnlieutenant Johan Nicolai Adeler; alle tre vare af den Afdødes Regiment. — Boets Løsøre vurderedes ialt kun til 192 Rd. 5 Mk. 12 Sk., hvad der tildels forklares ved, at Størstedelen, som Enken skriver, var solgt ved Auktion inden Afreisen fra Rendsborg, og at de endnu ikke havde faaet kjøbt nyt; det har dog neppe heller dengang været synderlig rigt, da der f. Ex. af Sølvtoi kun forefandtes 8 Spise- og 6 Theskeer, ialt til Vægt c. 32 Lod. Det værdifuldeste Stykke var den Afdødes Sølvkaarde med Portépée (vurderet og solgt for 14 Rdl.), som tilligemed hans øvrige Garderobe og hans private Papirer opbevaredes i et „Eege skrive Contoir med 3de

¹⁾ Militære Skifter Pakke VII.

Drag kiiste Skuffer neden under“; det vurderedes til 4 Rdl., Garderoben til ialt 33 Rdl. 5 Mk. Af andre Sager kan nævnes: et stort Bord med Klap (4 Mk.); 4 Guldlæders Stole og 2 do. Lænestole (à 1 Rdl.), 6 Ruslæders Stole (à 4 Mk.), et „Speilbord med 2 tilhørende Gueridons“ (2 Rdl.), 1 stort Speil i brun Ramme (4 Rdl.), et lille Speil (vurderet til 1 Mk. 8 Sk., men ved Auktionen købt af en af Husets Piger for 4 Mk.); de øvrige Sager solgtes som Regel til Vurderingssummen eller lidt derover, saa at der ved Auktionen indkom ialt 215 Rdl.; Kapitaen Haack købte endel, formodentlig til Udstyr. Indboet var transporteret til Aalborg pr. Skibslæilighed, hvorimod Familien selv havde benyttet en i Rendsborg laant Reise-Chaise. Enken søgte først om, at det maatte blive paalagt hendes Mands Efterfølger at udrede 1000 Rdl. til Dækning af Boets Gjæld, i hvilket Fald hun ønskede at sidde i uskiftet Bo; da Ansøgningen afsloges, gik hun og Børnene fra Arv og Gjæld. De private Kreditorer synes imidlertid at være dækkede af de Forskud, den Afdøde havde faaet af Regimentskassen, eller tilfredsstillede paa anden Maade, da de ikke have anmeldt Fordringer; forøvrigt vare Forskudene foruden til Reiseudgifterne bl. A. brugt til inden Afleveringen at komplettere den Afdødes gevorbne Kompagni i Rendsborg, hvor hvor han havde havt endel Uheld ved Dødsfald og Desertion. Den endelige Opgjørelse af Boets Mellemværende med Regimentskassen var følgende:

modtagne Forskud 596 Rdl.

Afdrag i Anledning af Forfrem-
melse, nemlig 2 Maaneders

„Forbedringsgage“ 85 —

og til Frue Kirkes Taarn 80 —

761 —

fragaar Gage m. v. fra $\frac{31}{4}$ 1748

— $\frac{5}{2}$ 1749 514 —

Gjæld . . 247 —,

hvorpaa der ved kgl. Resolution gives Afkald. Ligkisten med Tilbehør har kostet 41 Rdl., Gravsted 51 Rdl., som dog ned-sattes til 43 Rdl.; endnu af beneficerede Fordringer: Husleie for

et Aar 55 Rdl., Folkeløn (til 2 Karle og 2 Piger) 42 Rdl. — ialt 181 Rdl. Resten af de ved Auktionen indkomne 215 Rdl. beregnedes som Skifteomkostninger; Skiftekommissærerne gavede Afkald paa al Godtgjørelse, selv for Reiseomkostninger, skjøndt de som nationale Officerer boede paa Landet.

Enken døde i Aalborg den 28. Marts 1762; den fornævnte ældste Søn († 1770 som Kapitain ved 5. Sjæl. nat. Batl.) var Fader til Generalmajor Frederik Christian Michaelsen, der den 12. Juli 1809 blev optagen i den danske Adel; Familien formener iøvrigt, at en af dens Forfædre under Trediveaarskrigen skal have opnaaet svensk Adelskab, men har intet Bevis for denne Antagelse. Skjøndt der selvfølgelig ikke behøver at være nogen Forbindelse, kan dog herved bemærkes, at en Johan Dietrich Michaelsen, der 1706 var Fændrik ved Bonars Dragonregiment, var Søn af en Doctor i Glückstadt. — Af de andre Børn forsvinde Nicolai Frederik af Etaterne i Begyndelsen af 1756; Christian Ditlev traadte kort efter Faderens Død i dansk Tjeneste og døde 1803 som Generalmajor og Chef for Norske Livregiment; Christiane Charlotte blev gift med senere Major Ole Krabbe.

Anna Sophie Harbou, formentlig født i Rendsborg den 1. Januar 1704 (se ovf.), stod bl. A. den 28. Oktober 1737 i Frederiks Kirke paa Christianshavn Fadder til et Barn, hvis Fader stod ved Kapitain Michaelsens Kompagni; hun døde ugift i Rendsborg den 9. April 1753.

Frederik Carl Harbou er maaske født i Rendsborg den 26. Marts 1706; i Kirkebogen, der er meget slet ført, staar rigtignok kun Frederik. Han var først Volontær ved Kadetkompagniet, blev den 9. Marts 1716 virkelig Kadet og den 3. Januar 1724 Korporal ved Kompagniet; afgik s. A. til Tjeneste ved Livgarden tilfods med Bibehold af Kadetgagen, indtil han bliver Officer¹⁾; kom den 29. December 1727 som Fændrik réformé til Dronningens Livregiment og blev den 18. Oktober 1728 Sekondlieutenant. I Konduitelisterne af 1730 siges, at han er „ein tüchtiger Officier,

¹⁾ Udfærdigede Sager 1724.

auf dessen Conduite nichts zu sagen ist," men to Aar senere blev han stillet for Krigsret, fordi han hemmelig havde giftet sig med en fraskilt Kone¹⁾ og den 24. September 1732 afskediget „uden Rest og Pas“. Som ovf. omtalt skal hendes første Mand have været en Kapitain *Müller*. Deres senere Skjæbne, samt om de have havt Børn, er ubekjendt.

Christian Harbou, maaske døbt i Rendsborg den 5. September 1707, var ligeledes Volontær ved Kadetkompagniet, da han den 3. April 1719 blev virkelig Kadet; den 13. December 1728 afgik han som Fændrik til Eberhertz's nationale Dragonregiment, Nørre Herreds Kompagni paa Falster, kom efter dette Regiments Reduktion den 27. Juni 1731 som Kornet til Livregiment Kyradserer med Garnison i Husum, blev den 8. April 1733 Lieutenant, fik den 24. Februar 1738 Ritmesters Karakter, kom den 23. November 1739 til Cremppe og den 21. November 1740 til Itzehoe, hvor han som tidligere omtalt skal være „brændt op“ 1749 uden at have været gift.

(Sluttet.)

Spørgsmaal og Svar.

Spørgsmaal.

1.

Som bekjendt skal Schouthynacht *Jørgen Bjørn*, der døde 12 Juni 1704 som Gouverneur i Trankebar og Commandant paa Fæstningen Dansborg i Ostindien, ifølge den af I. H. Lützow udgivne Samling af historiske Efterretninger om danske Søofficerer Side 107 have været gift med „en Datter af Capitaine Hans Dahl“ og det lægges sammesteds videre til, at „Enken indlod sig igjen i Egteskab med Hassius, som efter ham blev Commandant“. Det siges nu ganske vist ikke her udtrykkelig, at Capitaine Dahls Datter overlevede Bjørn og at det var *denne* hans Hustru, der som Enke senere ægtede Hassius, men Lützows Be-

¹⁾ Refer. Sager 1732, 25. Juni.